

Revista de Llibres

GALLEGO, J.(dir.)

La prensa por dentro. Producción informativa y transmisión de estereotipos de género

Sant Cugat del Vallès (Barcelona): Los libros de la frontera, 2002

El llibre és un estudi sobre producció informativa realitzat durant tres anys per un equip dirigit per la professora Joana Gallego. La investigació va guanyar el XIII Premi a la investigació sobre Comunicació de Masses convocat pel CAC. L'estudi és, per una banda, una descripció aprofundida de les rutines informatives de quatre diaris (*Avui*, *El País*, *El Periódico de Catalunya* i *La Vanguardia*) i una agència de notícies (Efe), i també una reflexió crítica sobre la incidència de les pràctiques productives d'informació en la transmissió i el manteniment d'estereotips de gènere.

El llibre mostra els processos interns de la producció de la informació diària i planteja conclusions i propostes d'actuació concretes. L'equip, dirigit per Joana Gallego, ha estat format per Elvira Altés, Jaume Soriano, Maria Eugènia Melús i Maria José Cantón.

El llibre interessa els estudiosos i professionals de la comunicació, així com els investigadors socials i els col·lectius compromesos amb la superació de les desigualtats entre homes i dones.

RAUSELL KÖSTER, C.; RAUSELL

KÖSTER, P.

Democracia, información y mercado. Propuestas para democratizar el control de la realidad

Madrid: Tecnos, 2002

A partir de l'augment de notícies d'interès humà en detriment de les notícies d'interès social, aquest assaig subratlla la inadequació de la informació dels mitjans de comunicació a les necessitats comunicatives del sistema democràtic. Intenta explicitar algunes de les contradiccions existents entre les necessitats del sistema democràtic i el resultat de la producció real d'informació en un entorn de mercat. Denuncia no només el fet de convertir en *culebrot* la realitat mediàtica, sinó també la il·legitimitat del poder polític que avui dia exerceixen els mitjans, i proposa fer que el consumidor informatiu participi en la concepció de la realitat social que proposa el mitjà. Per fer-ho, planteja la necessitat de diversificar l'oferta informativa i definir la notícia d'interès social. Finalment, amb l'arribada de les noves tecnologies, alerta sobre la importància creixent dels nous mediadors socials i apunta cap al consum ideològic com a possible manera de participació social.

LAW, IAN

Race in the news

Nova York: Palgrave, 2002

Fins a quin punt els serveis de notícies i els mitjans poden ser caracteritzats com a institucionalment racistes? Com són reflectits en les notícies els models canviants del discurs sobre racisme i etnicitat?

En el context canviant de les comunicacions globals, la forma en què la raça i el racisme són representats també canvia. A través dels segles, el racisme ha tingut l'habilitat de reinventar-se a partir de la construcció de noves imatges, arguments i víctimes. Al segle XXI continua essent vitalment important la feina de resseguir els camins pels quals les formes de racisme i antiracisme estan canviant. El catedràtic de sociologia Ian Law examina el debat sobre com el racisme en els mitjans pot ser conceptualitzat i mesurat, i analitza, en un dels capítols, com les notícies a la Gran Bretanya poden ser considerades com un "gran show antiracista". L'autor identifica la cobertura de les notícies sobre raça des dels anys vuitanta i posa al descobert les inadequacions i les limitacions dels principals corrents dels serveis de notícies.

LOBATÓN, PACO (coord.)

La televisión en tiempos de guerra. La onda expansiva de los atentados del 11-S. Barcelona: Gedisa, 2002

Quines són les possibilitat i els límits als quals s'enfronten els informadors professionals en una situació com la de l'11 de setembre? Com han d'actuar els periodistes, reporters, presentadors i documentalistes de la televisió per complir amb la seva responsabilitat? Quins interessos estan en joc? Existeix, rere la notícia directa, un mecanisme de censura governamental que obliga a maquillar la veritat, a tallar i amagar fets importants?

L'Academia de las Ciencias y las Artes de la Televisión va convocar, el novembre de 2001, un debat entre els directors d'informatius de les cadenes espanyoles, autonòmiques i internacionals (la CNN i Al-Yazira). El llibre es completa amb articles i reflexions de Noam Chomsky, Ignacio Ramonet, Manu Leguineche, Manuel Martín Ferrand, Enrique Vázquez, Enric Sopena, Emili Prado i Ricardo Vaca, els quals parlen del nou rostre del món, del dilema de la televisió —ajudar a guanyar la guerra o a conquerir la pau?—, del valor intangible dels informatius, o del paper de la televisió al segle XXI, entre l'espectacularització de la realitat i la realitat espectacular.

OSWELL, DAVID

Television, Childhood and the home. A History of the Making of the Child Television Audience in Britain
Nova York: Oxford University Press, 2002

Les audiències de televisió, com les audiències dels altres mitjans, són entitats virtuals. Tenen una existència, no visible de manera immediata, però porten a la recerca, a la inversió en programes, a la preocupació del públic i a la política dels governs.

Més que d'altres, l'audiència infantil de la televisió ha generat debats, ansietat i accions. La televisió danya els infants? Els pares haurien de restringir-ne l'ús? La televisió infantil, està massa comercialitzada? Com podem realitzar programes destinats a nens petits?

Aquest llibre, el primer estudi acadèmic del seu gènere realitzat per un professor de sociologia de la Universitat de Londres, descobreix la història de l'audiència televisiva infantil. Observant amb detall la televisió infantil i la seva audiència en la Gran Bretanya dels anys 40, 50 i 60, el llibre deixa palès com neix una audiència televisiva, com adquireix substància i com arriba a ser un lloc d'intervenció pública.

CRUSELLS, MAGÍ

Las Brigadas Internacionales en la pantalla
Ciudad Real: Universidad de Castilla-La Mancha, 2001

La Guerra Civil espanyola fou la primera guerra tractada a través de pel·lícules. Aquesta obra de Magí Crusells, que és la seva tesi doctoral, presenta un estudi detallat dels documentals i films de ficció sobre les Brigades Internacionals, produïts durant i, sobretot, després de la guerra. El capítol de documentals comprèn totes les realitzacions de diferent metratge des de l'arribada dels primers voluntaris el 1936 fins a la retirada dels darrers el 1939, a més dels documents on es fa constar posteriorment el seu protagonisme, de 1940 a 1996. I en el capítol de la ficció, es ressegueix l'aparició de les pel·lícules argumentals que inclouen algun brigadista com a personatge de la trama i que van des de, per exemple, *Sierra de Teruel* d'André Malraux (1939) a *Tierra y Libertad* de Ken Loach (1995).